

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

B1. ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Όμως οι Κήρες (Μοίρες) στέκονται δίπλα μας μαυροφορεμένες,
η μια κρατώντας το τέλος των αφόρητων γηρατειών,
και η άλλη του θανάτου· για λίγο κρατά ο καρπός της νιότης,
όσο πάνω στη γη εξαπλώνεται ο ήλιος.
Αλλά όταν αυτό το όριο της εποχής (της νεότητας) ξεπεραστεί,
είναι καλύτερο να πεθάνεις αμέσως παρά η ζωή.
Γιατί πολλές συμφορές συμβαίνουν στην ψυχή. Άλλοτε το σπίτι
κατατρύχεται και έρχονται τα οδυνηρά έργα της φτώχειας.
Άλλος πάλι στερείται τα παιδιά, και
αν και τα επιθυμούσε πάρα πολύ πάνω στη γη, (ή: όσο ζούσε) πεθαίνει.

B2. Οι μαθητές θα πρέπει:

- αφού χαρακτηρίσουν τις εικόνες ως κύριο εκφραστικό μέσο του ποιητή, να τις εντοπίσουν στο κείμενο με τρόπο που να φανερώνει τη μεταξύ τους αλληλουχία. Επίσης να δοθεί συνοπτική ανάλυση σε κάθε μια εικόνα και να τονιστεί η αντίθεση σε αυτές που αναφέρονται στη φύση από αυτή που παρουσιάζει τις Κήρες. Η αναφορά στη διαδοχή των εικόνων ολοκληρώνεται με δυο μεταφορικές εικόνες (ήβης ἄνθεσι – ήβης καρπός).
- να επισημάνουν ότι η χρήση αυτών των εικόνων δίνει την εξελικτική πορεία της ανθρώπινης ζωής από την παιδική ηλικία (φύλλα) στην ακμάζουσα νεότητα (ἄνθη) και τέλος στην περίοδο της ωριμότητας (καρπός).
- να επισημάνουν τον τρόπο με τον οποίο προκύπτει συναισθηματική αμεσότητα από τις εικόνες: οι εικόνες δεν είναι παρά το μέσο προκειμένου ο Μίμνερος να εκφράσει την πικρία του για τη βραχύτητα της νιότης, χωρίς την οποία η ζωή χάνει το νόημά της. Θα πρέπει εδώ να αναφερθεί η χρήση α' πληθυντικού προσώπου, με το οποίο ο ποιητής εντάσσει τον εαυτό του στη διαδικασία της φθοράς, η έκφραση χαράς για τη νιότη και κυρίως το αίσθημα φρίκης και φόβου για τα γηρατειά.

B3. Οι μαθητές θα πρέπει:

να δώσουν το συσχετισμό του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζουν το θέμα του ευμετάβλητου της ανθρώπινης μοίρας και της συντομίας της ευτυχίας ο Μίμνερος και ο Σιμωνίδης. Ο συσχετισμός αυτός θα πρέπει να αφορά σε:

α) στοιχεία μορφής / τεχνικής, όπως:

- η χρήση α' πληθυντικού προσώπου από το Μίμνερο και β' ενικού προσώπου από το Σιμωνίδα
- οι εικόνες
- το σχήμα της αντίθεσης στο Μίμνερο και η σύγκριση στο Σιμωνίδα
- το απαισιόδοξο ύφος

β) στοιχεῖα περιεχομένου:

εδῶ θα πρέπει να αναπτύξουν τα προσωπικά αισθήματα και τις σκέψεις του Μίνερμου και του Σιμωνίδη που καταλήγουν σε ομολογία της ανθρωπίνης εγγενούς αδυναμίας να αποτρέψει το πεπρωμένο και να εναντιωθεί στη θεϊκή βούληση.

B4. Πρόκειται για ερώτηση εισαγωγής. Η απάντηση βρίσκεται στο σχολικό βιβλίο στη σελίδα 16 στο χωρίο: «Τα επιμέρους είδη και υποείδη...πλήρως απεξαρτημένο από αυτήν».

B5. εἰδότες: εἶδηση, ιστορία
παρεστήκασι: σταθμός, στήλη
ἔχουσα: σχήμα, ἐξοχή
ἔρχεται: διέλευση, προσηλυτισμός
διδοῖ: δόση, δώρο

Γ1. ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Θα σας διηγηθῶ, λοιπόν, τα γεγονότα ἀπὸ την ἀρχή, ὅπως μπορῶ. Πατέρα μου, κύριοι δικαστές, εἶναι ὁ Σωπαῖος, γιὰ τον ὁποῖον ὅλοι ἀνεξαιρέτως ὅσοι ταξιδεύουν στον Πόντο γνωρίζουν ὅτι διατηρεῖ τόσο φιλικές σχέσεις με τὸ Σάτυρο, ὥστε νὰ διοικεῖ μεγάλο τμήμα τῆς υπαίθρου καὶ νὰ μεριμνᾷ γιὰ τὸ σύνολο τῆς ἐξουσίας του. Επειδὴ ἐπαιρνα πληροφορίες καὶ γι' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη καὶ γιὰ τὴν υπόλοιπη Ελλάδα, θέλησα νὰ φύγω ἀπὸ τὴν πατρίδα μου. Ἀφού, λοιπόν, ὁ πατέρας μου φόρτωσε δύο πλοῖα με σιτάρι καὶ μου ἔδωσε χρήματα, μ' ἔστειλε γιὰ νὰ κάνω ἐμπόριο καὶ ταυτόχρονα γιὰ ἀναψυχή (γιὰ νὰ δῶ τὴ χώρα)· καὶ αφού ὁ Πυθόδωρος, ὁ γιος τοῦ Φοίνικα, μου συνέστησε τὸν Πασίωνα, συναλλασσόμουν με τὴν τράπεζά του.

Γ2. α) δικασταὶ: δικαστῆ **πατήρ:** πατρί **δυνάμεως:** δυνάμει **ναῦς:** νηὶ

χρήματα: χρήματι

β) τὰ πεπραγμένα: πράττου

οἱ πλέοντες: πλέοι

ἄρχειν: ἡργμαι

ἐξέπεμψεν: ἐκπέμψητε

ἐχρώμην: χρώνται

Γ3. ὑμῖν: ἐμμεσο ἀντικείμενο στο ρ. διηγῆσομαι

πατήρ: κατηγορούμενο στο υποκείμενο "Σωπαῖος" (μέσω τοῦ συνδετικοῦ ρ. ἐστὶ)

διακείμενον: κατηγορηματικὴ μετοχὴ ἐξαρτώμενη ἀπὸ τὸ ρ. ἴσασιν.

ἀποδηῆσαι: τελικὸ ἀπαρέμφατο, ἀντικείμενο στο ρ. ἐπεθύμησα

κατ' ἐμπορίαν: ἐμπρόθετος προσδιορισμός τοῦ σκοποῦ.